

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

UIT DE KUNST

Een toneelspel voor jonge tieners

door

Tony Callaerts

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2017
Nr.3391

PERSONAGES

(9 spelers + edelfiguratie)

PIETER :

PAULA :

RUBEN :

MONA :

LISA :

REMY :

De zes kinderen, of 'cultuurbarbaren' zoals ze door De Kunst worden genoemd. Zij worden verbannen naar de kunstwereld en moeten op zoek naar de ziel van de kunst. Dat doen ze op hun heel eigen manier.

DE KUNST : de verpersoonlijking van de kunst. Stijfdeftig en streng figuur die heel keurig praat. Hij wil de zes een lesje leren. Hij wil hen laten voelen wat kunst echt is.

DE GROTE K : mensachtige figuur in de vorm van een grote K. De sidekick van De Kunst.

JUF FRIDA : de juf van de zes die hun gedrag beu is en hen verplicht om achter te blijven in Het Museum.

DE GIDS :

DE NACHTWACHT :

OFFICIER VAN DE NACHTWACHT :

PIETER PAUL RUBENS :

VINCENT VAN GOGH :

DE VENUS VAN MILO :

DE DENKER VAN RODIN :

DE DAVID VAN MICHELANGELO :

DE MONA LISA :

HET MELKMEISJE :

HET MEISJE MET DE PAREL :

MASKERFIGUREN VAN JAMES ENSOR :

DECOR

Het stuk speelt zich af in diverse zalen van het museum.
Enkele zetstukken volstaan.

KORTE INHOUD

Een klas is op schoolreis naar Het Museum waar ze worden rondgeleid door een enthousiaste gids. Een zestal leerlingen is echter helemaal niet geïnteresseerd en verstoort die rondleiding constant, tot ergernis van juf Frida. Zij verplicht de zes om op een bankje in een zaal te blijven wachten tot de rondleiding voorbij is en eist dat ze dat in stilte zullen doen. De zes maken er echter een feestje van met heel wat kabaal. Maar dan grijpen De Kunst met de Grote K in. De twee figuren brengen de zes naar de Kunstwereld en verplichten hen er op zoek te gaan naar de ziel van de kunst. Zolang ze die niet gevonden hebben kunnen ze niet terug naar de echte wereld en moeten ze blijven ronddolen in de kunstwereld. De kids beginnen krampachtig aan hun zoektocht. Ze ontmoeten de meest bizarre figuren en creaties. Maar zullen ze de ziel van de kunst wel vinden?

Openingscène.

(Een klasje op schoolreis op het podium. Volgen enthousiaste gids en juf Frida die iedereen tussendoor aanmaant om te volgen en aandacht te geven. Enkele leerlingen doen dat echter zichtbaar tegen hun zin.)

(Liedje klinkt, af en toe uit zetten om de gids te horen kraaien.)

JUF FRIDA : Volgen allemaal! En luister naar de gids!

(Muziek)

GIDS : En hier heb je een werk van Pieter-Paul Rubens. De trots van Antwerpen. Dé klassieke meester.

REMY : *(achteraan de groep)* Meester? Zot van dikke vrouwen precies! Kijk die ene: precies een olifant!

JUF FRIDA : Remy, hou je manieren!

(Muziek)

GIDS : Kijk, hoe prachtig! Vincent Van Gogh heeft dit gemaakt. De meester van het impressionisme!

MONA : Impressionisme? Wat een gekladder!

JUF FRIDA : Mona! Ik verwittig jou niet meer, he!

(Muziek)

GIDS : En dan de fan-tas-tische Pablo Picasso

LISA : Picasso? Is dat geen auto?

JUF FRIDA : Lisa! Nu ben ik het beu!

(De groep verlaat het podium terwijl ze de gids volgen. Maar Juf Frida houdt zes leerlingen tegen.)

JUF FRIDA : Remy, Mona, Lisa, Pieter, Paula en Ruben: blijf staan. Ik. Ben. Het. Beu. Jullie verstoren al een hele tijd de rondleiding. Blijven jullie hier maar wachten op de bank en hou jullie in stilte bezig. Er valt met jullie toch niets aan te vangen.

PAULA : Moeten we echt niet meer mee, juf?

JUF FRIDA : Nee. Maar jullie zullen de rondleiding straks nog wel eens herbeleven als jullie er voor straf een opstel over mogen maken!

HELE GROEP : Oh, nee...

JUF FRIDA : Ik kom jullie straks weer oppikken! En hou jullie koest. Als ik klachten hoor, dan zwaait er wat!

HELE GROEP : Ja, juf...

(Juf af.)

REMY : *(zucht luid)* Wat een saaie bedoening is deze schoolreis zeg.

LISA : Amai, niet. Naar het museum! Ik was veel liever naar een pretpark geweest!

PAULA : Alles was beter dan dit. Kunst is zo.... *(trekt een vies gezicht)* Ik kan geen ander woord bedenken dan 'saaï'.

RUBEN : Zeg mannen *(kijkt in de richting waar de juf is verdwenen)*. Denken jullie dat ze weg is?

PIETER : Ik denk het wel, ja. Die ouwe zaag...

RUBEN : *(Neemt zijn Ipod)* Dan denk ik dat het tijd is... voor een feestje! *(zet muziek aan.)*

(Luide dansmuziek klinkt)

MONA : Yes! Dit is al veel beter. Party!

REMY : Shake it baby! *(begint grappig te dansen)*

(De groep staat een tijdje wild te doen. Plots klinkt een mysterieuze stem door de zaal die zij niet lijken te horen, maar het publiek natuurlijk wel.)

DE KUNST : Wie verstoort hier de rust van de kunst? Wat een bende nozems is dat zeg! Totaal geen respect! Maar wacht. Ik zal hen eens een lesje leren!

(Er klinkt een pieptoon. De muziek van Ruben valt uit en de zes leerlingen blijven als versteend staan en lijken ter plekke in slaap te zijn gevallen. De Kunst met de Grote K (een menselijke figuur in een grote K) op.)

Kijk eens aan. Nu staan ze hier maar stilletjes, he. Precies standbeelden.

GROTE K : *(bekijkt één van hen dichtbij en pulkt wat aan diens gezicht)* Mja... Maar niet van een grote kunstenaar, he. Deze is precies een tuinkabouter.

DE KUNST : Ze zijn zelf misschien niet de mooiste, maar we zullen hen leren wat mooi is. We zullen hen leren om kunst te appreciëren.

5De Kunst klapt in zijn handen. De zes worden langzaam wakker.)

REMY : Hé... Waar zijn we?

PAULA : Wat is er gebeurd?

RUBEN : *(nog dansend, plots beseft hij dat zijn muziek gestopt is)* Hé, wat is er met mijn Ipod gebeurd? Die is precies kapot? *(geërgerd)* Wie heeft die muziek hier afgezet!

DE KUNST : *(maakt hoffelijke buiging)* Dat, mijn waarde, heb ik gedaan!

(De zes kijken verbaasd naar de twee vreemde figuren.)

MONA : Van waar komen jullie zo ineens?

LISA : En wie zijn jullie?

DE KUNST : Wij, beste vrienden, zijn De Kunst met de Grote K. Ik ben, De Kunst.
(maakt hoffelijke buiging)

GROTE K : *(wijst naar zichzelf en beetje droog)* Ja. En ik ben dan de Grote K, he.

RUBEN : *(bekijkt Grote K van dichtbij)* Dat had ik precies wel kunnen raden. Goeie naam. Dek de lading en zo...

GROTE K : Merci. Ik vind hem ook goed...

DE KUNST : *(ongeduldig)* Genoeg! Wie wij zijn is eigenlijk niet zo belangrijk. Wie jullie zijn, of beter: wat jullie zijn, is dat wel!

REMY : En wat zijn wij dan wel volgens jou?

DE KUNST : Jullie, beste vriendjes... *(verheft zijn stem)* Zijn een bende cultuurbarbaren!

LISA : Wat zijn wij?

GROTE K : Cultuurbarbaren. Enfin, dat zegt hij, he...

DE KUNST : Dat klopt. Jullie hebben geen respect voor de De Kunst. Geen respect voor de grote meesters. Geen respect voor alles wat al eeuwenlang mooi gevonden wordt!

MONA : Je bedoelt al die troep die hier tegen de muur hangt? Al die kapotte beelden die hier staan?

RUBEN : Ja, dat is toch niet meer van deze tijd, he. Die beelden bewegen niet eens? Niks special effects of zo...

GROTE K : Heu, nu gaan jullie hem nog kwader maken, he....

DE KUNST : *(schreeuwt)* BENDE NOZEMS!

GROTE K : Wat heb ik gezegd?

DE KUNST : *(steekt vermanend zijn vinger op)* De cobra wiegt, de vos bedriegt, de leeuw brult maar... de kunst vervult!

REMY : Heu... watte?

DE KUNST : *(ontmoedigd)* Nog ongeletterd bij! Ik bedoel daarmee dat de kunst, de cultuur, de mens verschillend maakt van de dieren. Dat wij kunst kunnen maken is een gave. De mens heeft altijd kunst gemaakt omdat het mooi is, omdat het beroert. Omdat het ons rijker maakt. *(pauzeert even en kijkt hen streng onderzoekend aan)* Maar dat kunnen jullie dus niet begrijpen?

(De groep kijkt elkaar schouderophalend aan.)

Jullie zijn de ziel van de kunst verloren. En dat is een groot probleem! *(ijsbeert*

even in stilte nadenkend rond) Daarom zal ik jullie helpen. Ik verban jullie alle zes naar de kunstwereld. En jullie kunnen niet terug tot jullie de ziel van de kunst teruggevonden hebben!

(De hele groep is verbouwereerd.)

RUBEN : Je gaat ons helpen, maar je verbant ons naar een sprookjeswereld? Zeg, wij zijn Alice in Wonderland niet he zeg.

DE KUNST : Amai, ik ben blij dat je dat boek tenminste kent!

RUBEN : Heu, nee... Ik heb de film gezien.

DE KUNST : *(boos)* Genoeg! Jullie hebben een opdracht: vindt de ziel van de kunst terug. Of blijf eeuwig in de kunstwereld ronddolen! Ik heb gezegd.

(Pieptoon klinkt weer. Kinderen vallen weer in slaap waar ze staan. De Kunst en Grote K af.)

DEEL 2

(Muziek: De Nachtwacht zingt op de tonen van 'Bij de rijkswacht' van The Strangers)

DE NACHTWACHT : Bij de nachtwacht,
 Daar word je pas een echte vent
 Bij de nachtwacht
 Daar ben je in je element
 Bij de nachtwacht
 Daar is ne mens pas echt content
 Bij de Nachtwacht, bij de Nachtwacht

(De nachtwacht komt op en omsingelt de zes kinderen. Behalve in de richting van het publiek. Kinderen worden langzaam wakker en staren niet begrijpend naar de nachtwacht.)

(Muziek stopt.)

RUBEN : Wie zijn jullie nu weer?

LISA : Ik denk dat dit de nachtwacht is.

MONA : Hoe weet jij dat?

LISA : Ja, duh! Heb jij dat liedje niet gehoord of zo? Ze hebben het maar dertig keer gezongen...

OFFICIER : Zwijg!

NACHTWACHT 1 : Het is te zeggen... Tetteren jullie altijd zoveel?

LISA : Jaja! Dat komt omdat wij BFF's zijn en al...

OFFICIER : Zwijg, heb ik gezegd!

MONA : Ja jong, het is al goed. We hebben je wel gehoord...

Officier : Wij zijn de nachtwacht! De enige echte!

NACHTWACHT 2 : Wij zijn de bewakers van de kunstwereld!

NACHTWACHT 3 : Wij zorgen er voor dat er geen onbevoegden in de kunstwereld binnenkomen!

NACHTWACHT 4 : Zeker geen cultuurbarbaren zoals jullie!

NACHTWACHT 5 : Met andere woorden: jullie komen er niet in!

NACHTWACHT 1 : Krik, krak. Alles toe! Sleutel weg!

(Kinderen kijken elkaar wanhopig aan.)

MONA : Oh, nee! Maar wij moeten naar binnen!

PAULA : Ja. Wij moeten de ziel van de kunst vinden. Anders kunnen we nooit meer terug!

LISA : Laat ons binnen, toe!

OFFICIER : Binnen, toe? Dat klopt. Jullie kunnen niet binnen. Het is toe!

NACHTWACHT 3 : De ziel van de kunst vinden. Wat een smoesje is dat, zeg.

NACHTWACHT 4 : Die hadden we nog niet gehoord.

OFFICIER : Ik wist trouwens niet dat we de ziel van de kunst kwijt waren. *(kijkt op een papier)* Die staat hier niet op het lijstje verloren voorwerpen.

REMY : Heu, stop met zeveren he mannen. En laat ons door. Wij hebben belangrijk werk te doen.

Officier : En wie mag jij wel wezen, stoere knaap?

REMY : Ik ben Remy Van Rijn. En ik zoek de ziel van de kunst!

(De nachtwacht schrikt.)

OFFICIER : Hoe heet jij?

REMY : Heu, Remy. Remy Van Rijn.

NACHTWACHT 1 : Zoals onze pappie!

REMY : Wat?

OFFICIER : Onze geestelijke vader: de grote kunstenaar Rembrandt van Rijn. Wij mochten die ook Remy noemen...

NACHTWACHT 4 : Dit kan geen toeval zijn. Hij heeft de naam van een grote kunstenaar. Dan moeten we hem wel binnen laten.

OFFICIER : Hm. Jij ben misschien wel familie van onze pappie. *(kijkt hen even onderzoekend aan)* En in dat geval laten we je door. Jij en je vrienden mogen naar binnen. Ga maar op zoek naar de ziel van de kunst. Onze excuses voor het oponthoud.

(Nachtwacht buigt diep terwijl de zes aarzelend weg stappen en van het podium gaan. De nachtwacht verlaat het podium ook langs de andere kant.)

(Kunstige figuren op het podium. Plaatsen enkele richtingaanwijzers. 'Schilderkunst', 'beeldhouwkunst', 'grote meesters'.)

REMY : Bon. Hier zijn we dan. In de kunstwereld.

PAULA : Allemaal goed en wel. Maar hoe pakken we dit nu aan?

PIETER : Waar gaan wij hier die ziel van kunst vinden? Die kan hier overal zitten.

RUBEN : Niet zo zielig doen, he. *(lacht om zijn grapje)* Haha, zielig doen. Ziel van de kunst, heb je hem?

PIETER : Ik ben blij dat jij er nog de humor van inziet. Maar ik wil zo snel mogelijk